

non autem possessionem, & etiam in neminibus debitorum, facta eorum bonorum cessione in primum successorem.

28 Possessio non solum bonorum presentium, sed etiam futurorum per constitutum transferitur, quando constitutum sit de omnibus his bonis expressè vel simpliciter ex momento acquisitionis, non tamen ex die constituti, ut in num. 29.

30 Constitutus an in momento acquisitionis bonorum ante ipsam acquisitionem possit internerere possessionem? & n. 31. ubi resolutur affirmatiue, & quomodo hoc intelligatur, n. 33. fallit in specie l. 17. & 44. Taur. ut in n. 32.

34 Possessio traditio bonorum presentium tantum, an inducat irrevocabilitatem in bonis futuris postea acquirendis, que cadunt sub maioratu vel melioratione? Resolutio & concordia paritur, n. 35.

35 Maioratus vel melioratio irrevocabilis per constitutum, an fieri possit de his bonis, in quibus maioratus instituitur vel meliorationis conditio non habet possessionem?

QVÆSTIO XXV.

In eand. leg. 44. Taur. d. l. 4. tit. 7. lib. 5. Nou. Collect. Reg.

Melioratio tertij an ad hoc, ut traditione sequuta fiat irrevocabilis quoad omnia, sufficiat traditio alicuius rei ex iis, quæ in melioratione vel maioratu continentur, an vero requiratur omnium prædictorum traditio.

¶ Vero t̄ secundo circa easdem leges, verum ad hoc, quod melioratio tertij per contractum inter vivos vel maioratus, traditione sequuta, quoad omnia fiat irrevocabilis, sufficiat traditio alicuius rei ex his, que in maioratu continentur, an vero requiratur omnium prædictorum verum traditio? Et videtur dicendum, omnium præcisè requiri traditionem, ad hoc, ut quoad omnia irrevocabilis fiat. Patet

1. namque tradendo tantum filio meliorato, vel in cuius favorem maioratum facit, vnam vel plures res, non vero omnes, videtur possessionem ceterarum rerum, quas non tradidit, denegare, argumento l. cum Prator, ff. de iudic. facit gloss. in l. 1. §. vetera, in verbo, per vnum reliquorum, ff. de acquiren. posses. & in l. prædita, ff. eodem titulo, gloss. in l. tertia, in princ. verb. quamlibet, eodem titulo. Quod

2. procedit non solum, quando res sunt omnino distinctæ & separate, sed etiam cum continentur sub vniuersitate vnius cuiuspiam iuris: apprehensa namque vnius rei hereditariæ possessione, ceterarum rerum eiusdem hereditatis non est apprehensa, secundum Innocentium in cap. in presentia, column. 1. de probationib. sequitur plures allegans Tiraquell. lib. 1. de veterat. §. 36. gloss. 3. num. 3. Anton. Gomez. in l. 45. Taur. n. 39. Mieres de maior. l. p. 9. §. 4. n. 2. Velazquez in l. 44. Taur. gloss. 1. num. 10.

Secundò, eadem pars probari videtur ex leg. 17. Taur. ubi, Auendo entregado la possession de la cosa, y cosas, en el dicho tercio contenidas: Ex quibus verbis comprehenditur, non sufficere ad irrevocabilitatem meliorationis inducendam, quod tradita fuerit vna res earum, quæ in meliora-

tionem continentur; sed quod omnes necessario tradendæ sint. Indefinita enim apposta in lege, 4. acipollet vniuersali, l. si pluribus, & ibi communiter scribente, ff. de legat. 2. & in l. 1. ff. de regul. iuris. Quod fortificatur ex eo, quod quamuis in dicta leg. 17. Taur. communiter hucusque in omnibus propè exemplaribus legi solitum esset, La possession de la cosa, o cosas, &c. hodie tamen in hac Noua Collectione legum huius Regni dicitur, de la cosa, y cosas: quæ littera necessario sequenda est.

Tertio, quia ex verbis prædictis nostrarum legum, ibi, Auendo entregado la possession de la cosa, y cosas, videtur disponi, quod traditio possessionis est illa, quæ causat irrevocabilitatem meliorationis vel maioratus. Sed t̄ apprehensio vnius rei ex pluribus, non transfert possessionem ceterarum, quarum apprehensio non interuenit, ut prædiximus; & præterea tradunt Doctores in l. tertia, in princip. ff. de acquiren. possessio, & in l. licet, C. eodem titulo. est communis secundum Molin. de Hispan. primogen. lib. 4. cap. 2. num. 22. & 23. vbi bene limitat in apprehensione partis alicuius fundi eerti & determinati: eo namque casu per apprehensionem partis fundi, acquiritur possessio totius: fecus vero alias. Ergo omnium rerum in melioratione vel maioratu contentarum requiritur apprehensio possessionis.

Quarto t̄ eadem pars comprobatur; quia ideo in casu nostræ legis per traditionem maioratus irrevocabilis efficitur: quia ex traditione transfertur dominium in maioratus successorem vel melioratum, gloss. in l. secunda, in verbo, potestate, C. de inoffic. donat. Tellus Fernandez in l. 17. Taur. num. 89. vnde est secundum ipsum ibi n. 90. quod t̄ in omnibus casibus, in quibus in filium familias transfertur dominium, valet donatio facta illi à patre, & erit irrevocabilis: & hanc esse rationem decidendi dicit l. 17. Taur. tenet ibi Tellus dicit. num. 89. Cum igitur dominium abque traditione transferri non valet, l. traditionibus, cum similib. C. de pact. consequens est, vt in his rebus, quæ tradite non sunt nostræ leg. nec ille 17. Taur. procedant: & in terminis in hac opinione videtur residere D. Castillo in dict. l. 17. num. 16. vt constat ex suis allegationibus, quamuis denique nihil resoluat. Tellus autem Fernand. in d. l. 17. Taur. n. 15. & 16. cum hanc quæstionem mouisset, inquit, eam legem procedere, vbi melioratio assignata fuit in re certa, quæ etiam tradita fuit: alias si aliud lex voluit, nempe, quod etiam in non traditis melioratio sit irrevocabilis, erit lex voluntaria & non rationabilis: tandem hoc relinquit cogitandum existimans eam legem intelligendam esse de traditione, quæ est apta comprehendere præsentia & futura, veluti si ex constituto fuerit facta. Sed ex professo hanc opinionem probat & tenet Peláez de maiorat. l. part. quest. 34. per totam, & nouissime Velazquez in dict. l. 44. Taur. gloss. 10. num. 1. cum sequent. vbi duobus modis eam limitat. Primò t̄ vt procedat, modo res, quæ per patrem tradita fuit, sit diuisa ab aliis: fecus si sit indiuisibilis & cum alia coniuncta: quia tunc possessio totius vniuersi tradita videtur per traditionem possessionis vnius partis, & consequenter irrevocabilitatem operaretur, vt in exemplo Anton. Gom. in l. 45. Taur. n. 35. Secundò, t̄ quando ex iuribus incorporalibus, annuis censibus seu annuis redditibus maioratus fuisset institutus:

institutus: quia sufficeret tunc, si possessio vnius rei tantum traderetur, cum in iuribus incorporalibus, etiam corpora continentibus, vñus vnius rei sufficiat ad transferendum omnium possessionem, vt cum aliis probat Velazquez vbi supra, n. 5.

10 Nihilominus t̄ supradictis non obstantibus, resolutio in praxi tenendum esse in specie nostræ, maioratus institutionem vel meliorationem tertij fieri irrevocabilem, nedum quoad tradita, sed etiam quoad illa, quæ tradita non fuerunt, quando eo animo traditio prædicta facta fuit, vt maioratus vel melioratio in totum irrevocabilis efficeretur. Primò, quia cum effectus huiusmodi maioratus vel meliorationis pendeat ex bonis, quæ ipsius institutor vel testator, qui meliorauit, reliquerit tempore mortis suæ, vt in l. 19. & 23. Taur. & in illo vel illa, nedum bona præsentia, sed etiam futura comprehendantur, consequitur leges Tauri, quæ de irrevocabilitate meliorationis vel maioratus ex traditione contingentem loquuntur, non ea mente id posuisset, vt necessario omnium rerum traditio faciendæ foret: futura namque non poterant eo tempore tradi.

Ne igitur leges illæ, quoad hoc, imperfectæ reddantur, necesse est, vt non de omni traditione, sed de traditione rei & rerum in melioratione vel maioratu contentarum, non tamen omnium, intelligendæ sint in hunc sensum: quod si tradita fuerit vna ex rebus in melioratione contentis, eo tamen animo, vt ea irrevocabilis efficiatur, sufficiat. Idemque dicendum sit, quando plures res traduntur ex his, quæ in melioratione continentur, quasi lex dicat, meliorationem irrevocabilem esse tam ex traditione rei, quam ex traditione rerum in melioratione contentarum: non enim dixerunt leges aut requirunt, quod omnia tradenda essent, nec hoc possibile plerumque esset.

Fit igitur ex supradictis, vt melioratio vel maioratus sequuta traditione rerum presentium, fiat etiam irrevocabilis, & respectu futurarum, si traditio eo animo fiat, vt irrevocabilitas respectu omnium inducatur, vt patet ex decisione dict. legis 17. & nostræ leg. 44. cum leges hæc certissimum habuerint, traditionem futurorum bonorum fieri non posse, & nihilominus traditione presentium, volunt induci irrevocabilitatem quoad omnia, ita D. Molin. vbi supra, n. 25. quem in hoc sequitur latus id probans Velazquez in dict. leg. 44. Tauri gloss. 11. n. 6. cum sequent.

In eo tamen sunt hi duo auctores contrarij: Doctor enim Molina (vt in infra dicemus) tenet sufficere traditionem vnius rei ex pluribus in melioratione vel maioratu contentis, ad inducendam quoad omnes irrevocabilitatem, si eo animo fiat traditio, vt irrevocabilitas in omnibus fiat: quæ est verior & tenenda sententia quam nunc fundamus. Velazquez vero tenet, requiri omnium saltem presentium traditionem, & sic prior opinionem supra fundatam, quam non sequimur.

11 Secundò t̄ principaliter nostræ hæc sententia comprobatur ex nostræ lege quarta, vbi continetur littera dict. l. 44. Tauri; ibi, dum dicitur, La possession de la cosa, o cosas: non enim interest, apponatur dictio o, vel y, quandoquidem modo littera y, apponitur, vt in dicta l. 17. Taur. modo, o, vt in dict. l. 4. Fit igitur ex hac consideratione; non requiri traditionem omnium rerum in melioratione vel maioratu contentarum, sed sufficere vnius vel plurium, animo inducendi irrevocabilitatem in

eum finem atque effectum. Lex igitur prædicta decima septima dum dicit, de la cosa, y cosas, declaranda est per nostram legem præsentem, id est, vt littera y, stet distinctiue, non vero copulatiue: cum lex nostra sit posterior, & nulla maior ratio sit in maioratu condito ex nostrâ lege, in qua sufficit traditio vnius rei ex pluribus in eo contentis prædicto animo facta, quam in melioratione tertij, dicta l. 17. Tauri. Vtque enim casu idem ius est statuendum in hoc: cum lex nostra non solum loquatur in maioratu cum licentia Regia facta, sed etiam in melioratione tertij, quæ virtute legis fit, qui etiam appellatur estque verus maioratus, vt patet ex littera nostræ legis ibi, Aunque sea con autoridad nuestra: Ergo præsupponit clarius idem esse in maioratu, qui fit, pro vt fieri potest sine auctoritate Regis, nempe meliorationis tertij. Dicitio enim, quamuis, implicat hunc casum magis clarum, & decidit magis dubium, nempe maioratus conditi auctoritate Regis, vt ponderauimus & resoluimus latus supra hoc lib. 3. pract. quest. 32. num. 13. Per hanc igitur legem nostram posteriorem & expressam declaratur in hoc lex præcedens, nempe dicta lex 17. Taur. imò potius innuatur, litteram y, ibi positam, amittere officium copulandi: præsertim, t̄ cum ex mente disponentis & verisimilitudine & aliis coniecturis, saepe coniuncta in distinctam & distincta in coniunctam solui debeat, l. saepe cum similib. ff. de verborum significationibus.

Tertio nostræ hac de re præsens sententia confirmatur veriorque efficitur, t̄ si consideremus, 13 prædictas nostras leges principaliter non agere de possessionis translatione, sed tantum de maioratu seu meliorationis irrevocabilitate, quæ cum in animo tradentis possessionem consistat, ita comprehenditur ex traditione possessionis vnius rei, sicut plurius, quando eo animo facta fuit, vt maioratus seu melioratio irrevocabilis efficiatur. Quamobrem etiam lex 17. Taur. dicat, rem vel res esse tradendas, sufficit tamen traditio vnius vel aliquarum rerum, vt quoad omnia irrevocabilitas causetur, cum ex hoc animo non reuocandi quoad omnia comprehendatur, argumento l. res situta, in princip. ff. ad Trebellian. ibi, Vel totas vel aliquas earum, ea mente vt vellet restituere, &c. quem textum ad hoc expendunt ibi gloss. & Doctores, in l. tertia, in princip. ff. de acquiren. posses. dicentes, quod t̄ quando non agitur de possessionis apprehensione; sed de alterius iuris acquisitione, traditio facta de vna re operator illius iuris acquisitionem quoad alias, si eo animo facta fuit, vt illud ius quoad alias acquireret. Et hæc est communis resolutio, vt plures in id citans per illum textum affirmat D. Molin. vbi supra dict. lib. 4. cap. 2. num. 26. & 28. Matienz. in dicta l. 17. Taur. gloss. 4. num. 5. quod eodem ratione in nostrâ specie dicendum videtur. Et hoc vnum fundamentum vrgentissimum est pro hac parte, adeo vt quiete videatur animus, & tenentes contrarium eius vim non perceperunt.

Et quod hæc fuerit mens atque propria intentio legislatorum, patet ex eisdem legibus in secundo modo irrevocabilitatis; ibi, O le oniere entregado la escriptura dello ante escriuano: æquiparant enim leges quoad irrevocabilitatem traditionem possessionis rerum contentarum in melioratione vel maioratu, traditioni instrumenti eiusdem nulla profecto alia ratione, nisi quia ex traditione instrumenti, quamuis possessio rerum non tradatur,

ita colligitur animus efficiendi irrevocabilem maiorationem vel meliorationem, sicut ex traditione rerum. Item constat ex tertio modo irrevocabilitatis ab eisdem legibus assignato, nempe, *Si el mayorazgo o mejora se oviere hecho por contrato, per causa onerosa, con otro tercero*: tunc enim, quia tertius ex sua parte adimplet, causa onerosa sequuta, institutor maioratus vel faciens meliorationem huiusmodi, revocare eum vel eam non potest, utpote ex causa qua fiat, colligatur animus non revocandi: nil mirum igitur, si eadem ratione traditio vnius vel plurium rerum ex aliis, quibus conditus fuit maioratus vel melioratio facta cum animo inducens irrevocabilitatem quoad ceteras res, sufficiens sit pro omnibus quoad irrevocabilitatem, de qua solum agimus: tamen traditio ceterarum rerum non intercesserit: quae quidem alias, quoad apprehensionem possessionis necessaria est, non tamen eadem ea omnia revocari poterit, quoad res non traditas, melioratio vel maioratus praedictus. Et in terminis hanc secundam opinionem tenet Anton. Gomezius in melioratione loquens in *d. l. 17. num. 14. circa fin. ibi*, sed teneo contrarium, & in *l. 23. Taur. colum. final. in fin. sequitur* & late probat D. Molin. *vbi supra, d. lib. 4. cap. 2. n. 2. 1. cum pluribus sequens*, qui *¶ n. 30. addit*, comprehendit animus non revocandi ex eo, quod in eadem dispositione adiciantur verba illa, quod traditio sit ad maiorem ipsius maioratus vel meliorationis firmitatem: vel ad hoc ut revocari non possit, vel alia similia.

23 Quod *¶* si his verbis vel similibus non adiectis ex tribus vel quatuor rebus, quae in maioratu vel melioratione continentur, & in conspectu sunt, una sola tradatur, nec aliquid exprimat, ex quo animus non revocandi comprehendere possit, existimat ipse quoad alias dispositionem revocari posse: non enim ex alia causa traditionem aliarum rerum omisissam fuisse censendum est, nisi ut revocari quoad alias melioratio seu maioratus possit.

27 Quod *¶* si traderetur omne illud, quod eo tempore tradi potest, ex eo comprehenditur animus non revocandi, etiam quoad futura; cum disponens fecerit omne illud, quod sibi possibile fuit ad maioratus seu meliorationis irrevocabilitatem inducendam. Cuius in hoc declarationem ipse libenter sequor, utpote (meo iudicio) veram atque iuridicam, rationique consentaneam: ex qua nendum interpretatio & limitatio ad nostram hac de re principalem sententiam colligitur, sed etiam responsio ad primum fundamentum patris contrariae deducitur: licet enim quoad acquisitionem actualis possessionis requiratur traditio omnium rerum, quod tamen actus irrevocabilitatem sufficit traditio aliquarum quoad omnia, si eo animo fiat (ut praediximus) ut ex eo irrevocabilitas inducatur. Eandem principalem supra dictam sententiam, quam probabamus, sequitur etiam & late probat Matienç. in *d. l. 17. Taur. gloss. 4. num. 5. cum sequentibus*, & *num. 16. resoluens dict. l. 17. quatenus ¶ disponit meliorationem tertij traditione rei vel rerum ipsius meliorationis facta, non posse per patrem revocari*, intelligendam esse, si translatio fiat ipsius iuris vniuersalis, quae sit per traditionem alicuius rei comprehensae sub ipso iure vniuersali meliorationis. Nec erit necessesse, traditionem omnium rerum fieri, quia hoc esset impossibile, cum rerum quarendarum in futurum usque ad tempus mortis traditio secundum naturam fieri non possit: ad quod nulla lex obligat

nec obligare potest. Quare tradita aliqua re comprehensa sub melioratione, illud ius meliorationis traditum videtur, sique melioratio tertij non poterit revocari in bonis postea quaeritis: sed melior ratio est, quam praediximus ex Molin.

Ad secundum etiam prioris partis fundamentum ex supra dictis iam patet responsio, hoc addito, quod illud, *Verba indefinita a lege posita aequivalent vniuersali*, de quo mentionem fecimus, ¶ intelligendum est procedere ad hoc, ut lex nuncquam videatur loqui specialiter in certo genere personarum, sed genericè & absolute, ut si aliquid disponat indefinite in venditore, habeat locum in omni homine, qui venditor sit: & si aliquid disponat in homicida, habeat locum in omni homicida: secus autem quoad alia verba arundem legum, quae non ad genericam earum dispositionem, sed ad dispositionis declarationem adhiocantur: in illis namque nulla specialitas in lege invenitur; sed ea ex mente & verisimilitudine atque civili modo interpretanda sunt; ut optime declarat Bartol. in *dict. leg. si ex pluribus, n. 5. ff. de legat. 2. post Dynam in rubr. de regulis iuris lib. 6. etiam communis intelligentia ad regulam praedictam, secundum Doctorem Molinam vbi supra, num. 29. Ideoque in specie nostra excludi non debet ea dictorum verborum interpretatio, quae ex mente dictarum legum, atque ex verisimilitudine & aliarum legum interpretatione comprehenditur.*

Tertium etiam fundamentum prioris partis iam ex praedictis in secundo fundamento eius, quam probavimus sententiae, est sublaturum.

Quantum *¶* non obest, nempe ratio decidendi, 20 quam ad dictam legem 17. Taur. assignavit ibidem Tellus num. 89. nempe, quod ex traditione transferatur dominium, & nec Nam, ut praediximus, in proposito non consideratur dominij translatio, sed animus non revocandi, qui ex traditione comprehenditur, ut leges praedictae insinuant, dum subiungunt; ex traditione scripturae maioratus vel meliorationis causari eiusdem irrevocabilitatem: cum tamen per traditionem scripturae dominium non transferatur, sicut etiam non transferatur ex causa onerosa cum tertio maioratu vel melioratione factis: & tamen ex eo irrevocabilitas causatur, sicuti per traditionem rerum. Quod si praedicta lex Taur. intelligenda esset eo pacto, quod Tellus aduertit, nihil in hoc noui induceret, cum id iure communi decusum esset, ut idem Tellus aduertit. Quo fit, ut eius praedicta ratio decidendi ad ipsam proculdubio falsa sit, ut censet Molina *d. n. 29.*

Plura *¶* autem ex supra dicta resolutione deducuntur, & primo non rectè Tellus in *d. l. 17. Taur. num. 15. in versic. fin. vero, ibi*: vnum tamen credo, restrinxisse declarationem *d. l. 17. Taur.* ut procedat principaliter in traditione, quae secundum ius est apta comprehendere praesentia & futura, & sic quando ex constituto siue ex reservatione usufructus fuit facta traditio, quasi intentio legis non fuerit, loqui in traditione vera sed ficta. Hic autem intellectus proculdubio verus non est: tum quia in dubio proprius est verificanda in vera & actuali traditione non enim lex, quae de traditione meminit, censenda est actus veros traditionis excludere & solum fictos admittere: tum etiam, quia plus roboris tribueretur actui ficto quam vero, & ita merito Tellus in hoc improbat Doctorem Molinam *vbi supra, n. 25. versic. nec dici poterit, & Velazq. in d. l. 44. Taur. gloss. 11. n. 12. cum seqq.*

Est

22 Est *¶* tamen verum, quod ex traditione facta per constitutum aequè ac ex vera traditione maioratus seu melioratio irrevocabilis efficitur: quoniam nam *¶* ex constituto acquiritur vera possessio civilis atque naturalis, etsi actus acquirendi sit fictus, *certè ff. de precar. l. quod meo in princip. vbi communiter Doctores, ff. de acquir. possessio. Tiraquell. de iure constit. ampliatione prima, num. 1. in 2. part. Anton. Gomez in l. 45. Taur. num. 78. cum sequentibus. Quinimo ¶ ex ipso constituto nedum possessio, sed etiam dominium vile atque directum acquiritur, ut late resoluit Tiraquell. *vbi supra, ampliat. 8. num. 1. cum seqq. & utrunque probat Doctor Molina d. cap. 4. num. 4. & 5. Quo fit, ut in terminis nostrum legum, nempe 17. & 44. Taur. hoc probat specificè omnes eius glossatores, nempe Cifuentes, Palat. Rub. Anton. Gomez, num. 15. in d. l. 17. & ceteri omnes, ut testatur ibi Tellus num. 17. idem Anton. Gom. in l. 45. Taur. num. 31. & Velasquez in dicta l. 44. Taur. gloss. 11. num. 7. Petrus Peralta in l. cum pater, §. a filia, num. 25. ff. de legat. 2. idem in l. unum ex familia, in princip. num. 25. ff. eodem, & late Pelaez de maioratu, 1. part. quæst. 49. per totam, Doctor Molina *vbi supra, n. 4. cum seqq.* etque receptissima & vera sententia absque contradictione; & ut constat ex plerisque supra citatis, idem *¶* est in ceteris actibus fictis, ex quibus iure transferitur possessio, ut per retentionem vtriusfructus, visum & aspectum oculorum, vel traditionem clauium & similes actus. Idem,**

26 *¶* si maioratus vel meliorationis auctor profiteatur successorem in eo vel in ea, res ibidem contentas possidere; hæc namque confessio etiam absque causa constituti, præcedente causa habili ad translationem possessionis, sicut ipsum constitutum sufficiens est, iuxta glossam sic intelligendam in *lab. empione, verbo, constituantur*, quam sequuntur ibi Bald. & communiter Doctores, *ff. de pact. & alij plures, quos refert Tiraq. de constitur. possess. 2. part. ampliat. 2. num. 1. cum seqq. & in terminis dict. l. 17. Taur.* ita tenet Tellus *ibi num. 24. quem sequitur Doctor Molina vbi supra num. 13. vbi num. 14. & 15. quod etiam ¶ melioratio vel maioratus irrevocabilis efficitur in his bonis, in quibus pater habet dominium non autem possessionem, & etiam in nominibus debitorum, si a parente eorum bonorum cessio facta fuit in illum, qui primo loco ad maioratus vel meliorationis successorem vocatus est, ut ibi late probat cum Tello, quem refert.*

28 Similiter *¶* per constitutionem transferatur possessio non solum praesentium, sed etiam futurorum bonorum, quando constitutum ipsum de omnibus bonis praesentibus & futuris factum fuit, vel simpliciter & absolute appositum, ut cum communi resolutione *vbi supra, Tellus num. 21. Pelaez, Molina num. 7. & Matienç. in d. l. 17. Taur. gloss. 4. num. 16. & Velasquez d. gloss. 11. num. 8. vbi supra, & ante eos sequitur & testatur magis communem cum aliis Roland. a Valle statim citandus. Quod ¶ tamen hi omnes intelligunt, non ex die constituti, sed ex momento acquisitionis, ut ex ipsis patet, & explicat optime Roland. a Valle *consil. 79. num. 46. lib. 1. & est communis secundum Tellum d. num. 21.**

29 Dubium *¶* tamen difficile, sed breui expediendum superest in proposito: *An huiusmodi constitutus in specie nostra proximè dicta, possit tempore & momento acquisitionis bonorum futurorum ante acquisitionem intervertere constitutum, dicens,*

*se nolle acquirere possessionem illorum bonorum, illi, in cuius fauorem se constituit possidere in prad. maioratu & melioratione, & sic revocare maioratum vel meliorationem praesentium vel futurorum futurorum, necne? Qua in re hoc licet fieri posse indubium videtur ex regula illa generali in materia constituti recepta, quae habet; Quod is, qui se constituit nomine alterius possidere, in casibus in quibus constitutum futura etiam comprehendit, valeat tempore acquisitionis possessionis intervertere constitutum & protestari se nolle acquirere, secundum Baldum in l. actione, §. renunciare ff. pro soc. & in rub. C. de contrahen. emp. n. 22. in 21. quæst. est communis, ut plures citans cum sequitur testatur Tellus Fernandez in d. l. 17. Taur. num. 23. & D. Molin. d. cap. 2. num. 31. Et ita ex hoc fundamento in nostris terminis maioratus vel meliorationis, hanc partem tenent & probant Tellus Fernandez *diff. num. 23. per totum, licet tandem relinquat cogitandum, & Pelaez d. quæst. 49. num. 4. Sed illud affirmat Velasquez in d. l. 44. Taur. gloss. 11. num. 12.**

Nihilominus *¶* tamen, quoad propositum non *31* stræ legis contrarium verus exillimo, imo, quod faciens praedictum maioratum vel meliorationem per contractum inter vivos cum praedicta clausula, constituti bonorum suorum praesentium & futurorum, vel simpliciter indefinite, non possit etiam tempore acquisitionis praedictum constitutum intervertere, dicendo, se nolle acquirere possessionem bonorum futurorum, illi, in cuius fauorem apposerat praedictam clausulam, constitutum in cum finem eoque animo, ut in illis revocare possit praedictum maioratum vel meliorationem: cum enim constitutum praedictum operatum fuerit irrevocabilitatem quoad bona praesentia & futura, ut cum communi resolutionibus, sique constitutus necessario ex vi contractus inter vivos tenebatur acquirere, nec possit in praedictum iuris tertio acquisiti rennunciare futuræ possessioni acquirendi ad finem revocandi maioratum, vel meliorationem irrevocabilem iam effectam per appositionem praedictae clausulae constituti, ut omnes fatentur, sequuntur, minime posse revocare praedictam dispositionem, etiam quoad bona futura; ut in terminis constituti tenent adversus communem praecedentem Saly. cer. & alij plures relati per Tellum *vbi supra, num. 22. Sed quia communis opinio in hoc est in contrarium, ut videmus, ideo secundo praedicta mea sententia contra Tellum & sequaces probatur satis efficaciter ex eo, quod et si praedicta communis sententia modo relata vera sit & ¶ tenenda: ita tamen intelligenda est & procedit, 32 quando de sola possessionis acquisitione agitur: secus autem, quando de solo iure revocandi tractatur; tunc namque, cum a principio melioratio vel maioratus instituitur irrevocabilis effecta fuerit, non conceditur facultas eius conditori illam revocandi, quamvis ex post facto possessionem interverterat, ut ex supra adductis: & ita in terminis hanc secundam opinionem voluit ac clarè probavit Antonius Gomez in *d. l. 17. Taur. num. 11. & 12. cuius opinio in hoc amplectenda est, reiecta opinione Telli contraria secundum Molin. qui hanc probat, d. cap. 1. num. 31. & Matienç. in d. l. 17. Taur. gloss. 4. num. 11. dicentem immeritò carpi Anton. Gomez. d. num. 11. 12. & 13. à Tello Fernandez ibid. Hæc tamen omnia dicta in constituto non inducunt ad credendum, d. l. 17. & 44. Taur. præcisè loquutas fuisse de traditione, quæ per constitutum fit vel alium actum fictum, prout existimat Tellus**

F 4 supra

supra relatus & minus bene. Quinimo proprius intelligenda sunt loqui de actu vero traditionis, tamen adhuc idem operetur traditio per actus factos inducta, vt modo differuimus.

34 Ex præcedentibus inferitur, quid dicendum sit, quando possessio tradita meliorationis vel maioratus expressè restricta & limitata fuit in bonis præsentibus, quia pater meliorauit filium in tertio bonorum per contractum inter viuos, vel maioratum fecit, & verè vel fictè tradidit sibi possessionem illius tertij vel maioratus in bonis præsentibus, quia per actum verum misit filium in possessionem cuiuslibet rei pro tertia parte vel per actum fictum transulit possessionem constituendo se possidere nomine filij bona præsentia, vel alio quolibet modo, posteaque acquisiuit alia plura bona, in quibus censetur etiam facta melioratio vel institutio maioratus, an saltem in hac specie respectu futurorum bonorum, quorum non fuit tradita possessio verè vel fictè, sed ad bona præsentia tantum restricta reuocari possit melioratio prædicta vel maioratus? Videtur enim prima facie id fieri licetè posse ex mente constituentis, cum traditio possessionis fuerit restricta ad bona præsentia tantum: quod voluit Tellus in d. l. 17. Taur. num. 23. in vers. sic & à fortiori. Rursus videtur adhuc in hac specie, quod nullo modo possit reuocari etiam quoad bona futura: ex eo enim, quod melioratio est perfecta & irrevocabilis. Similiter & maioratus respectu præsentium, est etiam irrevocabilis respectu futurorum cum ad illa extendatur eum sua natura & qualitate, vt tener pro firma veritate reputans nouum & subtile Anton. Gomez. in d. l. 17. Taur. num. 13. licet eum in hoc improbet Tellus Fernandez d. num. 23. sed immerito illum capere secundum Matienz. ibi gloss. 4. num. 11. in fin.

35 Sed si vera in hoc resolutio & concordia sumi potest ex supra dissertis, nempe, vt hæc vltima opinio Antonij Gom. vera sit & procedat, quando eo animo traditio vel constitutum respectu bonorum præsentium adiectum fuit, vt donatio irrevocabilis efficeretur in omnibus: idque ex verbis meliorationis vel maioratus comprehenditur: cum enim constat id ea ratione factum fuisse, vt melioratio vel maioratus omnino irrevocabilis in omnibus efficiatur, nihil interest, vt rum possessio præsentium & futurorum, vel præsentium tantum translata fuerit, cum id non attineat ad reuocabilitatem vel irrevocabilitatem meliorationis vel maioratus, vt docuimus. Similiter etiam potest eiusdem Antonij Gomezij opinio sustineri, quando facta melioratione vel maioratu res aliqua non taxatiue, sed demonstratiue pro ipsa melioratione vel maioratu assignata fuit: eo namque casu, quamuis traditio vel constitutum solum respectu illius rei eo pacto assignata restrictè adiectum fuerit, nihilominus tamen sequetur naturam meliorationis, super qua appositum est: atque non solum operabitur irrevocabilitatem respectu illius rei, sed etiam respectu omnium aliarum rerum, quæ sub ipsa melioratione continentur: extra hos verò casus opinio Telli aduersus Antonium Gomez. vera erit atque admittenda. Ita verissimè meo iudicio resoluti & concordat supradictas duas opiniones contrarias D. Molin. vbi sup. n. 32. quem libenter sequor. Qui quamuis in melioratione tantum loquantur, idem tamen in maioratu censendi sunt dicturi, si interrogati fuissent de eo, eadem eos compellente ratione, & ita idem in vtroque tenent ac probent.

Vltimò, si an in iuribus incorporalibus vel alijs rebus, in quibus maioratus instituitur vel meliorans non habet possessionem, possit fieri maioratus, vel melioratio irrevocabilis per constitutum? Videndus est latè id agens Doctor Molina vbi supra, d. cap. 2. num. 33. cum pluribus seqq. vbi tres casus considerat, & in eisdem affirmatiuam partem probat contra Tellum Fernandez in d. l. 17. Taur. num. 56.

S V M M A R I V M.

- Melioratio tertij facta sub conditione per contractum inter viuos, an efficiatur irrevocabilis statim per traditionem veram vel fictam?
- Quod si ante aduentum conditionis, alteri donator tradiderit rem, est postea aduentu conditionis præferatur secundus, etiamsi in prima melioratione conditionali appositum sit constitutum, sed contra num. 3.
- Per clausulam constituti in dispositione conditionali appositam acquiritur demum possessio conditione impleta: non tamen potest interim donatio reuocari, vt in num. 5. Quod procedit nedom inter extraneos, sed etiam in donatione facta à patre filio, nisi alteri filio donationem fecerit, eique rem tradiderit, vt in n. 6. Limitatur, quando constitutum est purum, licet prima dispositio sit conditionalis, vt in num. 7. & an hodie procedat in melioratione tertij in contractu inter viuos facta a iure Regio, agitur num. 9. & 10. cum sequenti.
- Quando sit traditio ex contractu conditionali, statim transferatur dominium.

Q V Æ S T I O XXVI.

In eisdem l. 44. Taur. & l. 4. tit 7. lib. 5. Nou. Collect. Reg.

Melioratio tertij facta sub conditione per contractum inter viuos, an efficiatur irrevocabilis statim per traditionem veram vel fictam?

Quæro vt ulterius circa easdem leges, An melioratio tertij facta conditionaliter per contractum inter viuos, efficiatur irrevocabilis statim per traditionem veram vel fictam, veluti si parentes meliorauerint filium aliumve descendentem, si Mariam duxerit in uxorem, vel si Titius sine liberis decesserit, vel alias, & constituit se eius nomine possidere, an arte euenitum conditionis possit parens pænitere & sic reuocare prædictam meliorationem? Quæ in re Tellus Fernandez tribus casibus & conclusionibus à se propositis se expedit in d. l. 17. Taur. num. 25. cum seqq. vsque ad num. 29. inclusiue. Primus est, quem ponit num. 27. quando traditio fuit realis; & tunc est indubium transferri possessionem, ac per consequens reuocari non posse huiusmodi donationem vel meliorationem conditionalem. Secundus casus num. 28. est, quando intercessit constitutum respectu bonorum futurorum ante acquisitionem in contractu conditionali; & tunc tenet non transferri possessionem, & ideo exinde reuocari posse. Tertius casus est num. 29. respectu bonorum, quæ tunc habebat; & tunc tenet, quod cesset effectus constituti ante aduentum conditionis, ac proinde poterit interim melioratio

ratio reuocari, quantumcumque constitutum appositum donationi conditionali sit purum. Quo fit, vt si ante aduentum conditionis alteri tradiderit rem in prædicta donatione contentam, est postea eueniat conditio, præferatur secundus, iuxta opinionem plurium Doctorum, quos ibi refert d. num. 25. & 29. Hæc ille in summa. Cui addendus est Anton. Gom. in l. 45. Taur. num. 93. idem resoluens in venditione prima conditionali facta cum clausula constituti similiter conditionalis, vt præferatur secundus, ego purè fuit tradita verè vel per actum fictum. Ego verò si quoad primum calum de traditione vera, opinionem Telli probo & induciam esse censeo: quoad verò cæteros duos casus, contra cum tenent, indistinctè existimans, meliorationem sub conditione factam traditione vera vel ficta interueniente, reuocari non posse ante aduentum conditionis, nec quoad bona præsentia nec quoad futura: quia possessio cuiuslibet rei in melioratione contenta, eo animo facta vel tradita vt irrevocabilis melioratio efficiatur, sufficit ad irrevocabilitatem inducendam, non tantum respectu præsentium, sed etiam futurorum bonorum, vt latè resoluimus supra in quæst. proximè præced. per tot. Licet si enim communis sit opinio, in dispositione conditionali per clausulam constituti in ea appositam acquiri demum possessionem impleta conditione, secundum Oldrad. consil. 193. num. 6. Tiracquel. plures referentem de consil. possess. 2. part. ampliat 15. & Tellum vbi supra, denique & Matienz. in d. l. 17. Taur. gloss. 4. n. 26. non tamen ob id poterit melioratio interim ante impletam conditionem reuocari, vt diximus in præcedent. quæst. & præterea resoluunt Matienz. post alios, quos citat d. n. 26. & vbi n. 27. bene probat hoc procedere, nedum inter extraneos, vt Tellus n. 29. existimabat, sed etiam in donatione facta à patre filio, nisi alteri filio donationem fecerit, quæ tunc si vltimo tradiderit meliorationem ante impletam conditionem, non poterit fictioni retrotractiue locus esse, cum non possideat tempore impletae conditionis, vt in quæstione duorum emptorum supra memorata decidit Antonius Gomez. in d. l. 45. Taur. num. 93. hæc Matienz. vbi supra. n. 30. qui ex his dixerat num. 29. omnino falsi Tellum vbi supra in duobus prædictis vltimis casibus. Hoc si tamen limitat Antonius Gomez. vbi supra. d. num. 93. in vers. aduertendum, vt verum sit ac procedat, quando prima venditio & contractus fuit conditionalis, & similiter clausula constituti in eo appositæ, fuit etiam conditionalis: secus tamen esse credit, si venditio ipsa fuisset conditionalis, clausula tamen constituti fuit pura & de præsentibus, quia tunc transferretur possessio, & per consequens dominium in primum emptorem, & ideo ipse debet præferri. Quando enim fit traditio ex contractu conditionali, statim transferretur dominium, iuxta textum in l. sub conditione, in fin. ff. de solut. & ibi gloss. & communiter Doctores, & in l. donis fructus, vers. quid ergo si ante matrimonium, cum l. sequenti, ff. de iur. dot. & probat latè Antonius Gom. ibi amplians ex dictis iuribus vltimo loco allegatis, vt procedat etiam si in dubio, quod videatur tradita possessio purè & non conditionaliter, licet contractus sit conditionalis, nisi expressè fiat traditio sub conditione. Quæ limitatio Antonij Gomez. verior mihi videtur & tenenda, tamen Ripa, & cum eo Tellus Fernandez d. l. 17. num. 29. & idem Rip. resp. 8. alias 142. de donat. fol. 83. expressè in ea specie contrarium tenent.

Hæc tamen dicta Doctorum in principali opinione supra dicta nempe in venditione conditionali facta alicui cum clausula constituti conditionalis, vel etiam puri, iuxta opinionem Ripæ & Telli, & altera; interim pendente conditione prima, facta pure secundo cum traditione, vt præferatur primo: vera esse credo & rectè procedere posse attento iure communi per supra dicta: attamen quatenus attinet ad meliorationem tertij in contractu inter viuos factam, iure nostro Regio attento, quo ex traditione vnius rei ex pluribus in ea contentis efficitur irrevocabilis, quoad cæteras omnes, non solum præsentibus, sed etiam futuris, quando traditio eo animo fit, vt prædicta irrevocabilitas inducatur vt latè superque probauimus in quæst. proximè præcedenti, credo rectè applicari nec procedere posse. Cum enim leges nostræ in hoc non ita considerent acquisitionem possessionis, sicut animum non reuocandi donationem, qui colligitur, quando ideo rei vnius vel plurium sit traditio, eo animo vt irrevocabilitas inducatur, consequens est, vt licet possessio ex constituto conditionali statim non transeat, quousque conditio impleatur, vt habet communis præfata modo relata sententia, cum hic non agatur de sola possessionis acquisitione, sed de sole iure reuocandi, cum à principio melioratio per clausulam constituti irrevocabilis facta fuerit ex animo constituentis se alterius nomine possidere, licet conditionaliter, non possit ulterius reuocari, nec quoad bona præsentia, nec quoad futura; licet possessio non fuerit acquisita nisi impleta demum conditione: vt eadem ratione in simili idem resoluimus in quæst. præcedenti. Quo fit, vt cum statim melioratio prædicta effecta sit irrevocabilis, etiamsi postea alteri filio eadem melioratio, vel alia fiat, prima sit præferenda secundæ in nostra specie peculiari ratione prædicta considerata: licet in alijs casibus aliud sit dicendum per prædicta. Alias enim si semel effecta melioratione irrevocabili liceret parenti eidem, alteri filio eandem, vel similem meliorationem facere, sequeretur inde, non esse irrevocabilem primam, quandoquidem secundæ præferatur: si igitur prima est irrevocabilis, secundæ non valet. Consequitur ergo non solum priorem esse irrevocabilem, sed & necessariò secundam non valere, licet traditio intercedat. Non enim hic materia retrotractiue conuenit, nempe quod locum à iure non habeat, quando extremum à quo, non est habile. Sed quod prædictis de animo non reuocandi, alitringit, quando fit traditio vera vel ficta, vt irrevocabilitas inducatur.

Matienz. si ergo quamuis veritatem attigerit, id tamen tenet in præfata specie, meliorationem conditionalem per appositionem constituti effici irrevocabilem: nondum tamen ad eam peruenit nec in vi rationis prædictæ permansit atque perstitit, dum postea tenuit, secus esse si in nostra eadem specie ante impletam conditionem pater alteri filio meliorationem postea fecerit, eidemque tradiderit meliorationem, existimans tunc temporis fictioni retrotractiue locum non esse, cum non possideat tempore impletae conditionis, vt in quæst. duorum emptorum supra memorata decidit Anton. Gomez. vbi supra. Hæc Matienz. Sed fallitur, dum assimilat nostram quæstionem, quæstioni de duobus emptoribus prædictis: in hac enim possessio est quæ qualificat titulum, iuxta l. quoties cum materia, C. de rei vendicat. in illa vero (hoc est in nostra quæstio) de per se, principaliter non attenditur,

tenditur, sed tantum traditio vera vel ficta eo animo facta, ut irrevocabilitas inducatur. Cum igitur hoc interueniat, nihil interest, quod secunda melioratio cum traditione fiat alteri filio, ut non semel diximus: & ita refideo in hac sententia contra Tellum in suis duobus vltimis casibus, & etiam contra Matienzen. in sua limitatione, per prædicta: saluo in omnibus iudicio rectius sententium.

S V M M A R I V M.

- 1 L. 40. Tauri, hodie l. 5. tit. 7. lib. 5. Nou. Collect. Reg. dum agit de transuersalibus, an de his solis transuersalibus vltimi possessore, qui à primo institutore descendunt, intelligatur, vel etiam de his, qui ab eo non descendunt? & numeris sequentibus inferuntur opiniones diuersæ, sed num. 13. cum seqq. illa probatur quod procedat in vtrisque.
- 2 Post filios fratrum iure communi locus non est representationi quoad successionem transuersalium.
- 3 Filius nunquam intrat locum patris, dum agitur de successione aliorum transuersalium, quam patris primi, etiam si ageretur de successione patris magni.
- 4 In successione transuersalium non est admittenda prærogativa proximioris & primogenitura per representationem, sed contra num. 30.
- 5 Representatio in successione primogenitorum admittenda non est, quoties vltimus possessor transuersalis est, sed contra num. seqq.
- 6 Primogenitura non habet locum cum succeditur fratri, sed cum patri succedendum est, sed contra num. 24. cum seqq.
- 7 Proximitas in successione primogenitorum vltimi possessoris consideranda est, non verò primi testatoris, iuxta veriorum & communem sententiam, licet contraria huiusmodi etiam appellatur, ut in num. 8. in descendentes autem vltimi possessoris indubie procedit prior opinio, ut in num. 9. præterquam si à familia primi institutoris non procedant, ut in num. 10.
- 11 Proximitas vltimi possessoris maioratus decedentis absque descendentes attendenda est, non verò primi fundatoris, dummodo ex familia eiusdem transuersalis proximior vltimi possessoris sit.
- 12 Nepos ex fratre minori præfertur in successione maioratus pronepoti ex fratre maiori, utpote remotiori, sed contra num. 31.
- 13 In maioratus succeditur primo institutori, non verò vltimo possessori.
- 15 Descendentes in successione maioratus in infinitum ex representatione admittuntur, & n. 24. vbi idem in collateralibus.
- 16 L. 40. Taur. circa representationem in primogenitorum successione, non est iuris communis correctoria, sed potius iuxta ipsorum naturam, que est ut in eis succedat primogenitus, &c.
- 17 Inclusio primogeniti omnes alias lineas excludit, quousque omnes ex prima linea deficient.
- 18 Primogenitus nascendo se includit, & ideo excludit perpetuo secundogenitum.
- 19 Filius primogenitus efficit primum caput in linea descendente, secundogenitus autem secundum, &c. idem est in collateralibus primi testatoris, ut in num. 20.
- 21 Non gradus, sed tantum persona parentis quoad qualitatem primogenitura representatur, &c.

- 22 Vocaciones maioratus non restringuntur, sed omnes agnatos & cognatos, vsque ad milleimum gradum comprehendere debent.
- 23 Representatio in terminis d. l. 40. Tauri, non est coartanda ad fratres, fratrumque filios, sed ad omnes primogenitos præhabenda.
- 25 Verbum, tempus in maioratum successione, perpetuo & omni tempore intelligendum est.
- 26 Appellatione descendendum, omnes descendentes in infinitum comprehenduntur.
- 27 Vnusquisque natus ex patre primogenito admittendus est ad successionem maioratus, solum ex qualitate primogenitura parentis in eo representata atque subrogata.
- 28 Natura relationis simpliciter, atque absolute prolata est, ut omnia ea, ad qua potest fieri relatio, absque aliqua restrictione comprehendat.
- 29 Filius fratris secundogeniti atque primogeniti admittendus est ad successionem maioratus, mortuo fratre vltimo possessore sine liberis, excluso fratre tertio genito, eodemque patruo.
- 31 Filius fratris secundogeniti primogeniti præfertur in successione maioratus fratri minori vltimi possessoris maioratus decedentis absque liberis.
- 34 Iura liberorum ad heredes iure hereditario non transeunt, quod procedit in aliis successioneibus & relictis, quam in successione maioratus, ut in num. 35.
- 36 Verba illa, succedit proximior, in materia representationem admittente, prout est maioratus, representationem non excludunt.
- 37 L. si liberis præteritis, §. si de bonis liberorum, rationes plures specialitatis habet.

Q V Æ S T I O XXVII.

In l. 40. Tauri, hodie l. 5. tit. 7. lib. 5. Nou. Collect. Reg.

L. 5. tit. 7. lib. 5. Nou. Collect. Reg. dum agit de transuersalibus, an de his solis transuersalibus vltimi possessoris, qui à primo institutore descendunt intelligatur, vel etiam de iis, qui ab eo non descendunt?

Quæro, hæc l. 5. tit. 7. lib. 5. Nou. Collect. Reg. cauatur, quod in successione maioratus quando agitur de successione tam ascendente, quam collateralium, nepos vltimi possessoris ex filio maiori prædesupto representet personam sui patris, sicque præferatur patruo secundo, vel tertio, aut deinceps genito. De quibus transuersalibus lex hæc intelligatur, an de his solis transuersalibus vltimi possessoris, qui à primo institutore descendunt, vel etiam de his, qui ab eo non descendunt? Quæstio est profe- cto difficillima, sæpeque in praxi contingens, & ideo egens decisionem Regia.

In primis videtur, minime nostram hæc legem esse intelligendam de transuersalibus vltimi possessoris maioratus, qui à primo institutore, non descendunt: & hoc primo, quia lex Regia in extensione representationis, quam facit ad transuersales, absque aliqua restrictione est correctoria iuris communis, ideoque ad casus, quibus ipsum minus lædat, restringenda est. Antecedens probatur.

Quia post filios fratrum iure communi locus non est representationi, quoad successionem transuersalium, ut in auth. de hered. ab intestat. ven. §. siue

- §. siue neque, collat. 9. & ibi Bart. in primo notab. text. in auth. post fratres, la secunda, C. de legit. hered. & ibi Bart. Cyn. Alber. & communiter Doctores, Anton. Gomez. plures allegans in l. 8. Taur. num. 18. vbi refert casum in praxi contingentem, & Doct. Couar. in prætic. quæst. cap. 38. num. 4. cum sequentibus, sequitur plurimos congerens, & dicens ita communiter intelligi, Tiber. Decianus respons. 1. num. 363. cum sequentibus, & num. 398. volum. 1.
- 3 Resoluens t eisdem, quod dum tractatur de successione cæterorum omnium transuersalium, etiam si ageretur de successione patris magni, nunquam filius intrat locum patris, & iterum consil. 28. n. 7. cum sequentibus. volum. 1. Et inquit idem Decianus, consil. 4. n. 49. lib. 2. esse communem conclusionem scribentium & consulentium, quod ad successionem patris magni filius, aut nepos non intrat locum patris, nec illum representat, ut per Decium consil. 1. per totum, & allegat plurimos idem tenentes Velaquez. in l. 40. Taur. gloss. 14. num. 8. Eandem sententiam veram, & communem esse profiterur plures citans Octavian. Cacheran. consil. 7. n. 8. n. 8. nempe quod in successione collateralium vltra patruum seu auunculum filius nunquam succedit in locum & gradum patris prædefuncti, siue agatur de successione legali ab intestato, siue de successione ex dispositione hominis ut latet Menoch. lib. 4. de præsumpt. 95. num. 8. cum pluribus seqq. & esse communem plures citans testatur Ant. Gabr. lib. 4. commun. opin. in tit. de success. ab intestat. conclus. 1. num. 3.
- 4 Secundo t pro eadem parte facit opinio Antonij de Butrio consil. 47. afferentis, in successione transuersalium non esse admittendam prærogatiuam proximioris, & primogeniturae per representationem: agit enim ibi in ea specie, qua vltimus possessor transuersalis erat, & transuersali successio habuit originem: idem affirmat Matthæus de Afflict. in cap. omnes filij, num. 12. si de feud. fuerit controuers. &c. dicens, si successione primogenitorum non esse admittendam representationem, quoties vltimus possessor transuersalis est. Sic etiam secundum Andream de Iser. in consil. Neapolit. tit. 24. lib. 3. primogenitura t non habet locum quando succeditur fratri, sed cum patri succedendum est.
- 5 Tertio eadem opinio ad præfatam l. 40. Taur. deducitur ex eademmet l. ibi, Pero aun en la successione de los mayorazgos a los transuersales. Cum t enim proximitas in proposito vltimi possessoris consideranda sit, non verò primi testatoris, iuxta veriorum & communem sententiam, quam resoluit Roland. à Valle consil. 100. per tot. lib. 1. quam etiam veriorum esse dixit Socin. in l. si cognatis, num. 40. ff. de rebus dub. & in l. heredes mei, §. cum ita, num. 21. ad Trebellian. sequitur etiam, & profiteretur eam esse communem Gozadin. consil. 4. n. 41. Socin. lun. consil. 126. num. 36. lib. 1. Tiraq. de retractu lignag. §. 11. gloss. 1. num. 20. Alciar. consil. 480. num. 12. & consil. 610. num. 4. Menchac. de success. creat. §. 26. num. 11. Iulius Clarus lib. 3. recept. sent. §. testamentum, quæst. 76. circa finem, in versic. sed hic occurrit pulchra quæstio, &c. dicens, non esse ab ea recedendum in iudicando & consulendo: sicque communiter intelligitur ac præticari solet, ut eam sequitur plures citans testatur D. Molin. lib. 1. de Hispan. primog. cap. 6. num. 47. idem lib. 3. c. 9. in princip. ante num. 1. tamen t contrariam sententiam in hoc, imo quod proximitas primi testatoris non verò vltimi possessoris attendenda sit,

probauerint Peralt. num. 22. in l. cum ita legaturus §. in fideicommissis, ff. de legat. 2. & Rip. in l. filiusfamil. §. diuisi, num. 31. ff. de legat. 1. & in l. lex factos in principio, num. 6. ff. ad Trebell. Anton. Rub. consil. 126. num. 3. & communem eam esse testatur Ioan. Dilect. de arte testand. tit. 5. cauel. 2. 1. num. 3. Marcus Mant. consil. 126. num. 6. & Aym. Crauet. consil. 43. num. 1. Veriorum & magis communem eam sequitur appellat Thesaur. decis. Pedemont. 64. colum. fin. vbi quod secundum eam iudicauit semel ac iterum tenatus: & in fideicommissis esse veriorum atque receptiorum, eam sequitur plures allegans affirmat Menoch. consil. 124. n. 30. vsque ad num. 35. & consil. 434. num. 50. volum. 5. & consil. 442. num. 18. eodem volum. 5. eamque in Hispanorum primogenitorum successione veriorum esse profiterur Doct. Couar. in prætic. quæstion. d. cap. 38. num. 1. cum seqq. eamque sequuntur alij auctores relati præcedentes contrarie sequacibus, Sed nihilominus prior præcedens, verior, communis & tenenda est sententia, nempe ut proximitas consideranda sit in præfata specie vltimi possessoris, non verò fundatoris. Quod t in decedentibus vltimi possessoris maioratus indubie & absque vlla difficultate procedit, vt post Couar. vbi supra. num. 1. versic. secunda conclusio, aliud regulariter tenentem, probauit Doct. Molin. d. lib. 3. cap. 9. n. 1. Non tamen procedit in eo qui licet vltimi possessoris proximior sit, non tamen ex familia primi maioratus institutoris procedit: is namque à quocunque alio remotiore, qui ex familia primi maioratus institutoris descendat, excluditur, vt bene probat Doct. Molin. d. cap. 9. n. 2. Dubium t tamen versatur eo solum casu, quo vltimus possessor absque descendentes decessit atque de successione maioratus contenditur inter transuersalem proximiorum vltimi possessoris ex familia primi institutoris, & alterum proximiorum primi institutoris, remotiorum tamen vltimi possessoris: Quam rem ad vtramque partem post Roland. à Valle, vbi supra, latè discuit Molina, lib. 3. dicit. cap. 9. num. 3. cum seqq. vbi, num. 11. cum seqq. adhuc in hac specie priorem sententiam probauit tanquam verissimam: nempe proximitatem tantum vltimi possessoris attendendam esse, non verò primi institutoris, dummodo de ipsius familia sit proximior vltimi possessoris, ex l. in hoc expressa in Regni successione loquente, in l. 1. tit. 14. part. 2. ibi, Deue heredar el Reyno el mas propinquo pariente que ouiesse: & ibi expressè notat & tenet Gregor. Lop. in glossa, el mas propinquo pariente: & apertius idem probat l. 9. tit. 1. part. 2. ibi, O alguno de los otros que son mas propinquos parientes a los Reyes al tiempo de su finamiento: vbi Gregorius Lopez in glossa, de su finamiento, et ipsam adnotauit: quod communis vsus atque totius Hispaniæ obseruatio hucusque probauit, adeo vt de eius veritate iam dubitari nequeat, nisi testator, vel maioratus institutor aliud ordinauerit: tunc enim ipsius in hoc dispositio seruanda erit, secundum Molin. d. lib. 1. cap. 6. num. 47. & lib. 3. cap. 9. n. 20. ad finem. Eandem sententiam probauit atque verissimam profiteretur Mieres de Maior. 2. part. 9. 8. per totam, vel si repugnauerit alia coniectura mentis testatoris, à cuius voluntate totum pender. in conditionibus ff. de condit. & demonstr. ita Menoch. d. consil. 434. num. 51. Et cum his in summa explicitus manet hic articulus satis controuersus, licet per transennam incidenterque tactus, vtrum scilicet proximitas, in fideicommissis, vel maioratus successione

successione ultimi possessoris, vel primi institutoris consideranda sit. In quo, vt patet, resoluitur, proximitatem ultimi possessoris, non verò primi testatoris, vel institutoris spectandum esse. Cum igitur (& nunc ad rem) hæc proximitas ultimi possessoris consideranda sit, vt prædiximus, consequens est, vt prædicta verba nostræ legis Regiæ, *En la successión de los mayorazgos a los transuversales*: de his, qui vltimis possessoribus transuersales sunt, à primo tamen institutore descendentes, non autem de his qui sunt transuersales respectu institutorum, intelligi debeant.

Quartò idem intellectus ad hanc nostram l. eandemque sententiam probatur ex eadem l. 40. *Taur. in prima eius parte*, dum loquitur in descendenti- bus ultimi maioratus possessoris, vt constabit ibi, *Aunque el hijo mayor muera en vida del tenedor del mayorazgo*. Præsupponere enim videtur, esse etiam descendentes ab institutore maioratus: Ergo idem dicendum venit in secunda eiusdem l. parte, dum probat idem esse, quando transuersalibus succeditur, vt intelligatur de transuersalibus ultimi possessoris, à primo tamen institutore descendenti- bus: verba namque dubia legis, vel alterius dispositionis in vna parte, declarantur ex verbis claris alterius partis, vt in l. 1. & ibi notant scribentes, ff. de rebus dub.

12 Fit igitur ex supradictis, quod si aliquis in dispositione maioris vocauerit filios & descendentes suos, & in eorundem defectum proximiorum sibi consanguineum, & ex defectu descenditum maioris debeat peruenire ad collaterales constitutis, vt in specie nostra contingit, si tunc reperitur nepos vultus fratris minoris, & alius pronepos fratris maioris, nepos fratris minoris præferendus erit, quia proximior, per text. in l. si liberus præterito, si liberus, ff. de bon. lib. non verò pronepos fratris maioris, quia non representat personam patris, ex citatis per Bart. & Paul. de Cast. in d. l. post fratres, C. de legit. hered. neque obstat l. nostra 40. *Taur.* quia vt prædiximus, ea procedit in descendenti- bus à primo constituto. Ita in terminis tenet Gregor. Lopez, in d. l. 2. tit. 1. §. part. 2. in gloss. *El mas propinquu*, ibi, & quid si aliquis. Eandem sententiam videtur sensisse à contrario sensu D. Anton. Gomez. in l. 8. *Taur.* n. 19. circa finem, versic. *aduertendum tamen*, veramque esse profuturæ Mieres de maiorat. 2. part. quæst. 6. n. 31. eoque sequi videtur nouissimè Velasq. in d. l. 40. *Taur.* gloss. 14. n. 25. cum seq. præcipue n. 27.

13 His igitur tamen non obstantibus, contrarium in specie nostræ legis tenendum est, imò quod dum ipsa agit de representatione transuersalium, non solum loquatur & habeat locum in transuersalibus ultimi possessoris, prout prioris partis auctores voluerunt, sed etiam in transuersalibus primi fundatoris, & sic in transuersalibus vtriusque, nempe fundatoris & ultimi possessoris vsque in infinitum, id quod ex pluribus comprobatur.

Primo, quoniam lex nostra in hoc generaliter loquitur in omnibus transuersalibus: ergo generaliter est intelligenda, iuxta iura vulgaria. Quod enim lex non distinguit, nec nos distinguere debemus, de precio cum simil. ff. de publ. in rem actio.

Secundò, quia verè & proptèr ex omni parte transuersales appellari non possunt, nisi illi, qui à primo institutore non descendunt: illi namque, qui ab illo descendunt, licet sint transuersales, ultimi possessoris, non possunt ita transuersales proprie quam descendentes primi institutoris appellari.

Com igitur hæc nostra l. *Taur.* generaliter & indistinctè loquatur in transuersalibus, simpliciter, genericè & absolutè est intelligenda, non enim est cur potius ad vnum, quam ad alium transuersalem eam restringamus.

Tertio hoc idem probatur ex eademmet nostra l. dum dicit idem seruandum esse, quando transuersali succeditur: quæ verba non possunt nisi de primi maioratus institutoris transuersali intelligi: quia licet in maioratus successione proximitas (nisi aliud cauerit testator) respectu ultimi possessoris consideranda sit, vt supra resoluitur: non igitur tamen vltimo possessori succeditur; sed primo institutori, vt in l. coheredi, §. cum filia, & ibi communiter Doctores, ff. de vulg. & pup. substitutione, l. vnum ex familia, in princ. & in §. si de falcidia, & ibi communiter DD. ff. de leg. 2. alibiue laxissimè. Ideoque dum lex nostra dicit, *En la successión del mayorazgo a los transuersales*, necessario intelligenda est de primi institutoris transuersali, cum illi, non autem vltimo possessori in primogeniis (vt prædiximus) succedat.

Quartò, eadem est ratio representationis in transuersalibus fundatoris & ultimi possessoris, quæ in transuersalibus vltimi possessoris tantum.

Quintò idem probatur ex æquiparatione representationis facta ab eadem lege: ibi, *Lo qual no solamente proceda, &c.* in successione maioratus ascendenti- bus, & transuersalibus: sed igitur in illis descendentes in infinitum ex representatione admittuntur, vt latè probat D. Molin. d. cap. 8. num. 5. & 6. post D. Couar. in pract. quæst. d. cap. 38. num. 5. & latius infra in quæst. sequenti, num. 58. & 59. Ergo & in his collaterales in infinitum ex representatione admitti debent.

Sextò ex verbis eiusdem legis, ibi, *De manera que siempre el hijo 7 su descendientes legitimos por su orden representen, &c.* Ergo cum idem in transuersalibus seruandum postea adiecerit eadem l. dicens, *De manera que siempre el hijo 7 su descendientes, &c.* consequitur, ne dum ad filios, sed etiam ad omnes descendentes transuersalium representationem protrahendam esse. Nam cum in principio declarauerit lex, descendentes representare personas ascendenti- bus in perpetuum: ita & hoc ipsum admittendum erit, sine aliqua distinctione in successione transuersalium. Faciunt verba illa, *De manera que*: denotant enim perpetuitatem & similitudinem in omnibus, & cum ex illa l. & generali consuetudine Hispaniæ detur in linea transuersalium perpetua representatione, filius primogeniti, sine dubio, patris & fortiori amittit præferendus erit, vt inquit Tiraquel. de primogenituræ quæst. 41. num. 4. in fine.

Quibus sit, vt hanc sententiam in terminis prædictis aduersus priorem Gregorij Lopez & sequacium, verius, neruose, & latissimè probauerint in primis doctissimus Couarruuias, in pract. quæst. dicto cap. 38. num. 10. in vers. 3. ad intellectum, tum etiam insignis ac subtilissimi ingenij D. Emanuel Acosta, in quæst. parui & nepot. pag. 134. versic. sexto & vltimo, quem alibi refert Velasquez in hac l. 40. *Taur.* gloss. 14. num. 24. & latissimè eos sequutus & respondens fundamentis contrariæ opinionis pro ea adductis Doct. Molin. d. lib. 3. de Hispan. primogen. cap. 7. n. 9. 10. & 11. & placet Matienzo in præsent. gloss. 4. num. 4. ad finem, & eam expressè probat & sequitur Humada, in l. 2. gloss. 17. num. 7. tit. 1. §. part. 2. & iterum gloss. 18. num. 2.

Ex quibus proptèr destituta manet opinio Gregor.

gor. Lop. vbi supra, simpliciter & ex capite tenentis contrarium. Quamuis enim verum sit, d. l. 40. *Taur.* loqui in transuersalibus ultimi possessoris, attamen quod idem sit descendentes primi fundatoris, & quod in eis loquatur tantum, non verò quando vtriusque & fundatoris & ultimi possessoris sunt transuersales, est diuinare: quia id non dicit nec probat villo modo lex nostra, sed potius contrarium, vt patet ex prædictis. Vnde opinio Gregor. tenenda non est, vt eorum nimis restringens generalitatem atque indistinctionem (vt ita dicam) imò & rationem veram nostræ legis, quæ in vtriusque transuersalibus loquitur & iure optimo procedit. Erit Matienzo vbi supra inquit prædictam sententiam veram non esse, quia contra verba & mentem legis nostræ. Anton. autem Gom. in d. l. *Taur.* num. 19. circa finem, quem supra citauimus pro Greg. Lop. id non tenet nec sensu: fuit enim adductus à contrario sensu: is autem in iuribus, non verò in opinionibus Doctorum assumendus est Prætereà Anton. Gom. nec à contrario sensu id voluit: sed tantum significauit nostram l. 40. *Taur.* clarè & absque dubio procedere, quando concurrentes sunt descendentes ultimi possessoris, licet sint transuersales fundatoris. ex hoc tamen non sentit contrarium, si sint collaterales ultimi possessoris, sed tantum inuincit, non esse tunc ita clarum. Præmaxime quod nos agimus de transuersalibus vltimi possessoris, de quibus lex nostra loquitur. Vt verò Gomez. de descendenti- bus, sicque minimè loquitur ipse in nostro casu. Peccat verò qui opinionem supradictam Gregorij contra Couar. ex professo probauit, rem, nec eius difficultatem disseruit aut discussit, nec rationem & mentem considerauit, sed absque præuio examine eam opinionem incaute elegit contra probatissimam Didaci Couar. & sequacium, eandemque verissimam, vt patet ex supradictis, cuius rationes aduocatus ille non ruminauit, sicut nec alter Velasquez, dum probat non posse dari inter transuersales remotioris gradus ultra fratres & filios fratrum, representationem, sed proximiorum vltimo defuncto possessori esse admittendum: hoc enim in successione maioratum verum minimè est, vt infra in response ad primam, rationem Gregorij Lopez ostendemus.

Non obstanti modo adducta pro opinione Gregor. Lopez, & non quidem primum, nempe quod d. l. 40. *Taur.* in hac extensione representationis ultra filios fratrum, sit iuris communis correctoria, & proinde ad casus, quibus minus ius commune lædat restringenda: Nam igitur respondeo, eam in primogenitorum successione non esse iuris communis correctoriam, sed potius iuxta ipsorum naturam, quæ est vt in eis succedat primogenitus, & quod de primogenito in primogenitum semper transeat, vt tenet Abbas, consil. 85. num. 3. & 5. lib. 1. & Socin. consil. 47. n. 7. 200. 3. & declarat. D. Couar. in pract. quæstionibus, cap. 38. n. 6. versic. eorum, & in num. 12. versic. quod si dixeris, Corneus consil. 190. num. 3. ad finem, volum. 3. Socin. consil. 51. num. 5. volum. 4. Afflicti. in cap. 1. num. 77. de success. feud. Menchac. de success. creat. §. 27. num. 20. D. Molin. de Hispan. primogen. lib. 1. cap. 1. num. 17. melius lib. 3. cap. 6. num. 26. cum seqq. etque receptissima regula. Includit igitur enim primogeniti, omnes alias lines excludit, vsquequo omnes hi deficient, qui ex eius linea processerint, vt notat Bald. in l. cum antiquioribus, num. 11. versic. nono, C. de iur. delib. vbi igitur quod primogenitus nascendo se includit, & per conse-

quens excludit perpetuo secundogenitum, nec etiam alius ex eius linea procedens ad maioratus successione admittendus erit. Quod etiam bene declarat Paul. Caltren. consil. 164. n. 4. & §. lib. 2. vbi inquit: quod filius igitur primogenitus efficit primum caput in linea descendenti- bus: secundogenitus autem secundum caput constituit, vt eo ordine filij ad maioratus successione admittendi sint ad instar edicti prætoris de bonorum possessione: ita vt dum aliquis ex primo capite succederit, nullus ex secundo capite in maioratu succedere possit: quod etiam latè probauit Couar. dict. cap. 3. num. 6. & 12. Menchac. d. §. 27. num. 10. & Doct. Molin. lib. 3. de Hispanorum primogen. cap. 6. num. 31. cum sequenti- bus. Qui igitur ordo non solum inter descendentes à primo testatore, sed etiam inter collaterales, eadem ratione seruandus est. Non enim representatio iura regulis iuris communis subicienda est, quibus post fratres, fratrumque filios inter transuersales representatio non admittitur, ex textu in d. authentic. post fratres, quia igitur non gradus, sed tantum persona parentis, quoad qualitem primogenitute representatur, derivando illam de patre in filium, & de primogenito in primogenitum, vt optimè ex verbis nostræ legis, ibi: *Que representen la persona de sus padres*, deduxit atque probauit D. Molin. dict. lib. 3. cap. 6. num. 48. cum sequenti- bus. Ergo non est cur istam representationem ad gradus, de quibus in d. authentic. post fratres, restringamus: sicut igitur nec vocationes maioratus restringuntur, sed omnes agnatos & cognatos, etiam in millesimo gradu existentes comprehendere debent, vt offendit Molina lib. 1. cap. 3. num. 14. Sicque igitur in terminis nostræ legis representationem non esse ad fratres, fratrumque filios coactandam, sed ad omnes primogenitos protrahendam, censuerunt Doctores Couarruuias, Acosta, Molina, & Matienzo, præcitati pro hac secunda opinione principali, aduersus Gregorium Lopez, & sequaces, deducentes eam ex nostra lege, tribus in locis ponderata. Primo, ibi: *Lo qual no solamente mandamos que se platique en la successión del mayorazgo a los ascendientes: pero aun en la successión de las mayorazgos a los transuersales*. Si igitur enim in successione ascendenti- bus, descendentes in infinitum ex representatione admittuntur, vt in §. cum filius, Instit. de hereditat. que ab intest. defer. tenet glossa magna in §. multis verb. vsque ad quintum, Instit. de successione libere, quam sequitur ibi Ioan. Faber, n. 1. idem in §. ceterum, Instit. de legit. agnat. success. Salyer. in auct. de successione, in fine, C. de iur. & legitim. heredib. & latè probatur Couar. d. cap. 38. num. 5. Gregorius Lop. in l. 3. tit. 1. part. 6. in verb. *Ningun pariente*, & Doct. Molin. dict. cap. 7. num. 5. & 6. & Velasquez in dict. l. 40. *Taur.* gloss. 13. num. 3. aduersus alios, quos ibi refert num. 2. Quorum opinionem nouissimè probat Octau. Cachier. d. consil. 72. n. 29. Sed pro prima sententia glossæ & sequacium est nostra lex, ibi: *Estos tales descendientes del hijo mayor*. Quæ verba omnes descendentes comprehendunt. Cur non idem in successione transuersalium dicendum erit, cum lex nostra id quod in successione ascendenti- bus dictum erat, in successione transuersalium obseruari præcipiat. Secundò idem probatur ex lege nostra, ibi: *De manera que siempre el hijo mayor 7 su descendientes legitimos por su orden 7 representen*, &c.

Verbum igitur enim illud, semper, perpetuo, & in omni tempore, atque sine aliqua præfinitione in-

telligendum est, l. final vbi glossa & scribentes, ff. ad legem Pompei de parricid. l. i. vbi etiam per Doctores, ff. soluto matrimon. l. semper, ff. de iur. immuni. Alber. in suo diction. verb. semper, Decius consil. 38. num. 2. D. Molin. d. cap. 7. n. 11. versio 2. & plures citans Velasq. in dicta l. 40. Taur. gloss. 1. r. num. 1. Quod etiam ex natura huius verbi, *Sus descendentes*, comprehenditur: cum t̄ appellatione descendendum, omnes descendentes in infinitum comprehendantur, l. liberorum, cum similib. ff. de verborum signification. quod adiecta dictione, *semper*, apertius procedit. Tertiò pro eadem sententia, quod representatio, cum agitur in maioratibus de successione transuersalium sit perpetua, & ultra fratres, fratrumque filios protrahatur, ponderatur nostra lex, ibi: *El hijo y sus descendientes legitimos*, iuncto versio. *De manera, &c.* Quo fit, legem nostram nihil aduersus iura communia disponere, etiam si representationem ad casus, in quibus iure communi non admittebatur, extenderit: quia cum representatio, non ad gradum, sed ad solam lineam primogenitorum, & primogenituræ qualitatem concesserit, vt prædicabamus, constat nihil iuri communi contrarium disposuisse: cum eo iure inspecto solum, id ipsum necessario dicendum esset. Imò cum ex maioratus institutione omnes primogeniti, vnus post alium ex propria vocatione inuitati esse censentur, vt diximus supra, 27 constat t̄ vnumquemque, qui ex patre primogenito natus fuit, solum ex qualitate primogenituræ parentis in eo representari, transfusa atque subrogata admittendam esse, vt ex pluribus probat, atque verum esse ostendit Doctor Couarruias, d. cap. 38. num. 6. versio. *ipse vero*, quem sequitur Molina d. lib. 3. cap. 6. num. 52.

Nec obstat si dicatur, nostram legem, etsi representationem concedat tam ascendenti, quam transuersalium: hoc tamen intelligendum sit secundum ipsiusmet representationis naturam: imò illam in terminis iuris communis relinquendo, vt scilicet in descendentes in infinitum protrahatur: in transuersalibus verò, filios fratrum non excedat. Respondemus namque, id quidem posse dici, si lex nostra dixisset: *La qual representacion mandamos, &c.* attamen non est ita, sed adiecit relatiuum illud: *Lo qual no solamente mandamos, &c.* genericum atque indefinitum, vt omnia præcedentia cum suis qualitatibus & ampliationibus in transuersalibus repetita esse censentur. Ea 28 t̄ namque est relationis simpliciter atque absolute natura, vt omnia ea, ad quæ potest fieri relatio, absque aliqua restrictione comprehendat. *l. heredes meus, §. uxori, ff. de legatis, ibi, Proculus ad omnia, ea tamen adiectio, ff. eadem, vbi Doctores, tradit Doct. Molin. d. cap. 7. num. 11.* sic respondens prædict. obiectioni.

Non etiam & secundo obest, si ad prædictas ponderationes nostræ legis, supra pro veriori sententia, quam defendimus, factas, respondeatur, nempe quod licet in successione ascendenti, & transuersalium detur per omnia representatio, quoad primogenituræ qualitatem in perpetuum ex natura successione maioratus, id sic accipiendum est, vt perpetuo inter fratres, & filios fratrum detur ea subrogatio, id est, quoties confobri patrui excludere prætererent: quali verba illa: *De manera que siempre, &c.* ad casum hunc quandoque contingit, necessario sint referenda, non verò in eum sensum accipiantur, vt inter omnes semper in infinitum admittant representationem,

vt apertius demonstrare videntur verba sequentia, ibi: *El hijo y sus descendientes, &c.* Non enim perpetuiati repugnat deficere prædictam representationem, cum maioratus perpetuus sit, etiam si in eo ipsa non admittatur, vt pater etiam in omnibus maioratibus, in quibus ea ab institute excluditur, cuius in hoc voluntas seruanda est, vt in fine dictæ nostræ legis, & tamen maioratus esse non desinunt: cum enim perpetuitas non consistat in ordine succedendi, sed etiam in vnitatem rerum maioratus: & sic denique representari parentis personam in perpetuum, hoc proprie significat, nempe quod detur representatio, quoties contingit dubitari de patris & nepotis prælatione inter descendentes, seu transuersales primi gradus. Hæc namque responsio, seu potius euasio, magis subtilis atque acuta, nouaque videtur, quam substantialis: continetque præterea non nihil diuinationis ad literam nostræ legis, quæ potius habet sensum planum, & communem, atque literalem, quem prædicimus, ex quo verius probatur nostra sententia, quam ex altero contraria. Si enim legiflatores illum intellectum, de quo opposuimus, haberent, id clarius, apertiusque explicarent, dicendo nempe, vt quoties casus patris, & nepotis succederet, ita perpetuo decideretur; ne alias anam præterent falsò inducendi correctionem iuris communis. Verum tamen, cum hoc ita non dixerint, sed potius representationem clarè & perspicue in successione maioratum perpetuo & indefinitè admiserint inter descendentes & transuersales; sicut in illis, ita in istis manifesta est eorum mens atque intentio, nempe vt perpetuitas, de qua in hac lege, potius referatur ad representationem, quam ad casus contingentiam, super illo dubio de patris & nepotis prælatione: vt patet apertè ex verbis legis ibi: *De manera que siempre el hijo, y sus descendientes legitimos representen la persona de sus padres.* Nec licet eam calumniari aut aliter subnectere: quia esset plusquam oportet sapere, ac à iusto & literali sentia, mentemque legiflatorum discernere pè inauditum intellectum, ac vt reor inuogaturum.

Denique & tertio non obest, si dicatur, vt nonnulli autumant, legem hanc non fuisse inductam ad perpetuandam inter omnes representationem, sed tantum ad clarè decidendam illam dubitationem difficilem & arduam inter patruium & nepotem, circa prælationem eorundem, de qua valde contendebatur inter auctores nostræ professionis: vnde secunda pars nostræ legis, quæ ampliat priorem eius partem: eo modo intelligenda est, vt non sit correctoria iuris communis, neque inducenda ad perpetuandam representationem in successione transuersalium contra plurima Iuriconsultorum responsa & scribentium receptas sententias: sed principaliter, & verius ad eam concedendam inter transuersales primi gradus, declarando in hoc ius commune, vt latius hoc extendit Velasquez in d. l. 40. gloss. 1. 4. num. 29.

Hæc enim ipsius responso confunditur ex præcedentibus: lex nostra siquidem tam in prima parte quam in secunda de representatione in infinitum agit: si enim in prima, vt omnes fatemur, ergo & in secunda per extensionem expressè ab ea factam, vt patet ibi: *Lo qual no solamente, &c.* & maxime iunctis illis verbis: *De manera que siempre, &c.* in quo dici non potest induci correctionem iuris communis, in successione maioratus, vt etiam probauimus. Fatemur itaque legem

legem nostram principaliter venisse ad decidendam quæstionem illam, controuersissimam & summè difficilem inter patruium & nepotem ex fratre in vita possessoris maioratus prædefuncto: sed simul & representationem in perpetuum in successione maioratum, cum ascendenti bus succeditur per descendentes, nec non & transuersalibus introduxisse, vt manifestè litera nostræ legis hoc habet, si non cauilletur.

Cætera in contrarium adducta, vel, quæ adduci possunt, loquuntur in aliis successionebus extra maioratum causam, in quibus diuersa ratio militat, vt patet: non verò in maioratum successione: ad t̄ quam, mortuo fratre vltimo possessore admittendum esse filium fratris secundogeniti, atque præmortui, excludo fratre tertio genito, eodemque patrui, responderunt Socin. consil. 252. per totum, lib. 2. præsertim, n. 15. versio. *presuppono etiam, & Arcet. consil. 164. & Afflic. in consil. Neapol. lib. 3. tit. 24. n. 33.* refert ita respondisse plures vtrinque Iuris Doctores, sequitur etiam Tiraq. de primogen. quæst. 4. n. 1. & Grammat. decis. 1. n. 30. D. Couar. d. cap. 38. num. 10. versio. *tertio, ibi, nam & mortuus, dicens nihil referre, quod hi auctores hanc opinionem probauerint, vbi maioratus habuit originem ab ascendenti: nam eorum rationes non ita restringuntur. Sed in hoc tenendum, quod primogenito deferatur iure, consuetudine, vel testamento successio, & deinde considerant Arcet. & alij personam vltimi possessoris ad coadiuandum eorum opinionem, probantes, in successione transuersalium admittendam iure communi representationem. Quam sententiam manifestè probat nostra lex Regia, vt ibi deducit Couar. Sed quamuis eadem lex correctoria in hoc dici quoquo modo posset, adhuc restrictionem contra verba patris non posset: sed solum illam, quam verba in ea appolita paterentur: hanc autem, quam Gregor. Lopez voluit, minimè patitur, vt euidenter constat ex prædictis, igitur ea non est facienda, & hoc modo secundo respondemus prædictæ primæ rationi Greg. Lopez.*

30 Nec t̄ prædictis obstat opinio Antonij de Butrio, d. consil. 47. & Matth. de Afflic. d. c. omnes filij, num. 12. afferentium in successione transuersalium in primogenitis non esse admittendam representationem, quoties vltimus possessor transuersalis est: & sic contrarium eius, quod modo adduximus ex Socin. & reliquis: Hoc namque vltimum falsum est, & iure Regio sublatum per nostram legem, vt affirmat Doct. Couar. vbi supra, post Matthæum de Afflic. d. tit. 24. num. 23. qui etiam dubitat de conclusione Antonij, vbi supra. Id verò quod ex Andrea de Ileria supra pro contraria parte retulimus, parum facit, quia vel falsum est, vel minimè conueniens legibus primogenitorum, cum ipse non vnam fratrem, sed omnes fratres admittat post fratrem vltimum possessorem.

Secunda ratio principalis pro opinione Greg. Lopez supra adducta, ponderando verba nostræ legis, ibi, *Pero aun en la succession de los mayorazgos a los transuersales, &c.* iam est sublata in tertia ratione, adducta pro nostra hæc veriori sententia, quam probamus aduersus Greg. Lopez, cum Couar. & cæteris præcatis, ex qua destruitur opinio contraria.

Tertia ratio pro Gregor. Lopez supra adducta nihil facit, non enim ex ea præcisè inferitur, quod descendens præmortuus vltimi possessoris, de quo ibi, non sit descendens etiam primi institui-

toris, quandoquidem etiam si sit vtriusque descendens, habeat locum decisio eiusdem legis, nempe vt nepos ex eo præferatur filio secundogenito descendenti ab utroque, nec ab eo excludatur, vnde prima pars nostræ legis, tam ad descendentes institutoris, quam vltimi possessoris referri potest: imò etiam ad vltimum maioratus possessorem transuersalem referenda essent tantum verba illa: *Aunque el hijo mayor, &c.* adhuc non probarent intentum contrarium, vt subtiliter & verè considerauit D. Molin. d. cap. 7. num. 9. versio. *similiter.*

Ex t̄ quibus omnibus iam clarè deducitur, minimè esse veram, nec tenendam opinionem Greg. Lopez, vbi supra, dum ex præfatio suo intellectu, quem assignat ad nostram legem, restringendo eam ad transuersales tantum vltimi possessoris maioratus, descendentes tamen à primo fundatore, infert, quod si aliquis in dispositione maioratæ vocauerit filios, & descendentes suos, & in eorum defectum proximiorum consanguineum, & deficientibus descendentes, maiorata debeat peruenire ad collateralales constitutis, si tunc reperitur nepos vnus fratris minoris, & alius pronepos fratris maioris, nepos fratris minoris præferendus sit, sique proximior, per text. in *l. si libertus præterito, §. si libertus, ff. de bon. liber.* non verò pronepos fratris maioris: quia non representat personam patris, ex notariis per Bart. & Paul. in d. *ausb. post fratres, C. de legitim. her. edib.* Destruo enim & in terram proiecto fundamento domus seu ædificij, necessè est, vt & totum ædificium corruat: sic diluto fundamento Gregor. Lopez, nempe quod lex nostra Regia procedat tantum in transuersalibus vltimi possessoris, descendenti bus à primo constitutente, prout in primo icimus atque falsum esse ostendimus, consequitur, & ædificium supra id iactam corruere: sicque prædicta sua sententia, quod in successione maioratus proximiori relicti in defectum descendenti præferatur nepos ex fratre minori, pronepoti ex fratre maiori, falsa profus est, & contra verba expressa nostræ legis Regiæ, quæ in omnibus transuersalibus semper & in infinitum admittit representationem, vt supra latè docuimus, & ideo merito contra opinionem Gregor. Lopez prædict. licet eum non referat nomine proprio, tener expressè Doct. Couar. d. cap. 38. num. 10. versio. *tertio*, contendens, à theoreticis & præcatis suam opinionem iure admittendam fore, fingens exemplum. Quando t̄ vltimus possessor maioratus moritur sine liberis, relicto fratre minore, & filio fratris secundogeniti maioris iam præmortui, hoc namque casu, sicut frater secundogenitus iam præmortuus, si viueret, obinere primogenitum, excludo fratre tertio genito: ita & filius eiusdem fratris secundogeniti præmortui est admittendus, excludo patrui tertio genito ipsius vltimi possessoris, etiam si maioratus fuerit institutus ab aliquo ex transuersa linea. Et tandem inquit, quod licet in fideicommissis hæc opinio dubia esset: in maioratibus & primogenitis, nec dubia iure Regio videri potest, nec itidem iure communi, rationibus & auctoritatibus destituta est: imò hæc sensus frequentiori Doctorum calculo, & ferè omnium gentium præxi & vsu recepta videtur. Addo ego quod non semel prædicimus, ex natura primogenitorum idem esse institutum atque obtentum, nempe vt de primogenito in primogenitum semper primogenitum succedat, & quod transitus de linea primogeniti non fiat ad lineam secundogeniti, & cæteras, donec omnes descen-